

Białystok, 10 grudnia 2021 r.

Prezydent
Miasta Białegostoku

ORN-I.0003.187.2021

Pan
Łukasz Prokorym
Przewodniczący
Rady Miasta Białystok

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 30 listopada 2021 roku w sprawie działań obejmujących pomoc cudzoziemcom, uprzejmie informuję, co następuje.

Od 2009 roku ogłaszany był otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pn. „Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zgodę na pobyt tolerowany, mającym trudności w integracji ze społeczeństwem”. Kwota przeznaczana na dofinansowanie wynosiła corocznie 60 000 zł. Po pozytywnym przejściu weryfikacji formalnej i merytorycznej dokonywanej przez komisję konkursową, konkurs wygrywała Fundacja Dialog, której zlecano realizację zadania. Część ww. dotacji stanowiła jednocześnie wkład własny Fundacji Dialog do zadania realizowanego w ramach programu współfinansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, w którym Fundacja Dialog udziela wsparcia m.in. w postaci wsparcia asystenta cudzoziemców i prawnika.

Fundacja Dialog korzysta również z dotacji Miasta Białystok w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pn. „Działania na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością przebywających na terenie Miasta Białegostoku”. Środki z dotacji przeznaczone są na prowadzenie noclegowni przy ul. Kolejowej 26 A, z której korzystają także cudzoziemcy.

W związku ze spadkiem dochodów Miasta spowodowanym epidemią COVID-19 oraz ubiegłorocznymi zmianami przepisów PIT, przy konstruowaniu budżetu na 2022 rok

Miasto było zmuszone do weryfikacji dotychczas ogłaszanych otwartych konkursów ofert i realizacji tych zadań, które są zadaniami obowiązkowymi Miasta. Należy natomiast podkreślić, że konkurs ofert na wsparcie organizacji pozarządowych poprzez finansowanie wkładu własnego zostanie ogłoszony w 2022 roku przez Centrum Aktywności Społecznej.

Warto zwrócić uwagę, że cudzoziemcy przebywający na terenie Białegostoku, otrzymują również szerokie wsparcie udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z zapisami ustawy pomoc dla cudzoziemca, który uzyskał na terenie Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą jest realizowana w ramach indywidualnych programów integracji.

Program określa wysokość i zakres oraz formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny oraz zobowiązania MOPR i cudzoziemca. Program każdorazowo jest akceptowany przez Wojewodę Podlaskiego. W ramach realizacji Programu udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji cudzoziemca – w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, poprzez świadczenia pieniężne (w wysokości od 647 zł do 1376 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na utrzymanie w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego), opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, pracę socjalną.

Dodatkowo cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy i ochronę uzupełniającą MOPR w Białymstoku udziela wsparcia na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej tj. na takich samych zasadach jak obywatelom polskim. Natomiast cudzoziemcy posiadający zgodę na pobyt tolerowany lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych z uwagi na mniejszy zakres uprawnień otrzymują, zgodnie z zapisami ustawy, pomoc w formie zasiłków celowych.

Ponadto cudzoziemcom udzielana jest pomoc w postaci pracy socjalnej w szerokim zakresie, m.in.:

- zapoznavanie klientów z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej, ochronie i przetwarzaniu danych osobowych, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych i innych,
- zapoznavanie klientów z ofertą organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Białystok, świadczących różnorodną pomocą cudzoziemcom,
- pomoc w kompletowaniu dokumentów i wystawianie zaświadczeń potwierdzających sytuację materialno-bytową niezbędną przy ubieganiu się o świadczenia rodzinne,

świadczenia wychowawcze „500+”, świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne, dodatki mieszkaniowe, energetyczne, mieszkania socjalne i inne,

- pomoc w wypełnianiu wniosków i przygotowaniu dokumentacji w celu ubiegania się o dodatki mieszkaniowe i energetyczne,
- pomoc w wypełnianiu wniosków i przygotowaniu dokumentacji do przychodni lekarskich w celu rejestracji i wyboru lekarza pierwszego kontaktu i do innych lekarzy,
- pomoc w umówieniu wizyt w poradniach specjalistycznych,
- pomoc w wypełnianiu druków do Urzędu do Spraw Cudzoziemców w Warszawie w celu wyrobienia nowych kart pobytu,
- pomoc w uzyskaniu biletów miesięcznych, kart „Dużej Rodziny” poprzez wypełnienie niezbędnych druków i pomoc w skompletowaniu dokumentacji do wniosków,
- motywowanie do podjęcia leczenia, dokumentowania przebiegu choroby,
- kierowanie do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- pomoc w wypełnianiu druków do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, legitymacji osoby niepełnosprawnej, miejsca postojowego,
- pomoc w wypełnianiu druków do Wojewody Podlaskiego w celu ubiegania się o uzyskanie zgody na pobyt stały (osoby mające już status w Polsce),
- pomoc w wypełnianiu druków do Zarządu Mienia Komunalnego w celu ubiegania się o mieszkanie socjalne,
- pomoc w wypełnianiu druków do organizacji i instytucji w celu ubiegania się m.in. o wyprawki szkolne, odzież, meble, sprzęt AGD i RTV, ręczniki, pościel, koce itp.,
- kontakt z pedagogami szkolnymi i wychowawcami, występowanie o: ocenę sytuacji ucznia, jego postępów w nauce, problemów z rówieśnikami, integracji w środowisku, sprawdzenie monitorowania przez rodziców sytuacji dziecka (kontakt rodzica z wychowawcą), zapewnianie obiadów dzieciom cudzoziemców w szkołach i przedszkolach,
- prowadzenie rozmów motywujących do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku i aktywnego poszukiwania zatrudnienia,
- kierowanie do organizacji współpracujących, zajmujących się m.in. wyszukiwaniem ofert pracy,
- poszukiwanie w prasie, mediach ofert szkoleń zawodowych oraz motywowanie do ich podjęcia w celu aktywizacji zawodowej, podnoszenia kwalifikacji zawodowych,

- proponowanie artykułów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD) i wydawania skierowań do organizacji wydających żywność,
- wyjaśnianie zasad funkcjonowania urzędów, firm, polskich regulacji prawnych, różnic kulturowych i religijnych, praw i obowiązków obywateli, zawierania małżeństw, opieki nad dziećmi i innych,
- pomoc w tłumaczeniu pism, wezwań itp. które cudzoziemcy otrzymali z urzędów i instytucji,
- pośredniczenie w załatwianiu spraw w innych urzędach i instytucjach.

Powyższym grupom cudzoziemców oraz cudzoziemcom oczekującym na status uchodźcy będącym pod opieką Urzędu ds. Cudzoziemców – Ośrodek „Budowlani” w Białymstoku, udzielana jest pomoc w postaci stypendium szkolnego. W 2021 pomoc taką otrzymało ponad 200 dzieci i rodzin.

Należy dodać, iż znacznie większa liczba cudzoziemców korzysta z pomocy Działu Świadczeń Rodzinnych MOPR w Białymstoku, ponieważ posiadają uprawnienia do zasiłków rodzinnych, świadczenia wychowawczego „500 +” i dodatków mieszkaniowych.

W 2021 r. do chwili obecnej z pomocy MOPR w Białymstoku skorzystało ponad 330 cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, 90 cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany.

W ostatnim okresie Zespół Pracowników Socjalnych Nr 11 MOPR w Białymstoku przyjął 16 wniosków o pomoc integracyjną złożonych przez uchodźców z Afganistanu, stanowiących część licznej grupy, przetransportowanej do Polski drogą lotniczą w sierpniu 2021 r. Wnioskodawcy (6 rodzin i 10 osób pojedynczych) aktualnie przebywają w Ośrodku Urzędu ds. Cudzoziemców „Budowlani” przy ul. Bitwy Białostockiej 7 w Białymstoku. Obecnie ww. oczekują na wydanie przez Urząd ds. Cudzoziemców kart pobytu i paszportów genewskich (dokumenty niezbędne do udzielenia pomocy integracyjnej). Należy podkreślić, iż w/w osoby nadal są pod opieką Urzędu ds. Cudzoziemców, który zapewnia im schronienie, wyżywienie, pomoc socjalną, świadczenia pieniężne, świadczenia zdrowotne.

W Ośrodku „Budowlani” odbyły się dwa spotkania pracowników MOPR w Białymstoku (Zespołu Pracowników Socjalnych nr 11, Działu Świadczeń Rodzinnych) oraz pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku z w/w cudzoziemcami, podczas których Afgańczycy byli informowani o możliwych formach pomocy w/w instytucji oraz innymi aspektach funkcjonowania i pobytu w Polsce. Podczas spotkań z w/w osobami korzystano ze wsparcia tłumaczy języka dari, którym posługują się w/w cudzoziemcy.

Sytuacja uchodźców z Afganistanu jest monitorowana przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach cotygodniowych spotkań online, w których systematycznie uczestniczy kierownik ZPS 11.

Wskazany wyżej opis nie wyczerpuje wszystkich form pracy socjalnej prowadzonej względem cudzoziemców. Pracownicy socjalni codziennie pomagają im w wielu problemowych sprawach, z którymi zgłaszają się cudzoziemcy, szczególnie w pierwszym okresie ich pobytu w Polsce. Skala trudności, które zgłaszają cudzoziemcy jest zależna od nabytego z czasem doświadczenia, ale również zależna od wieku i wykształcenia, kraju i miejsca pochodzenia (miasto, wieś, region kraju, z którego pochodzą), umiejętności czytania i pisania po polsku lub w innym języku, liczby dzieci i ich wieku, znajomości innych cudzoziemców tej samej narodowości przebywających w Polsce i wielu innych czynników.

Powyższa pomoc świadczona przez MOPR będzie kontynuowana w 2022 roku.

ZAM. PREZYDENTA MIASTA
Krzysztof Marzec
Krzysztof Marzec Harnieszuk
SEKRETARZ MIASTA

